

مفاهیم اصطلاحات کاربردی در بیمه های حمل کالا

بارنامه (Bill of Lading)

حمل و نقل کالا ممکن است از طریق دریا، رودخانه های بزرگ، هواپیما، راه آهن، وسیله زمینی (کامیون) انجام شود. متصدیان حمل و نقل در مقابل کالاهای تحویلی، سندی صادر می کنند که بارنامه نام دارد و در آن مشخصات بار، وزن، علامت، تعداد و نوع بسته ها قید می شوند. مزایای بارنامه عبارت اند از : ۱- گیرنده کالا میتواند با پشت نویسی بارنامه، کالا را به شخص دیگری بفروشد و یا انتقال دهد. ۲- بارنامه وجود کالا و ارزش آن را مشخص می کند. ۳- کالا ها فقط در مقابل ارائه بارنامه تحویل می شوند. بارنامه بر سه نوع می باشد (دریایی- زمینی - هوایی)

راهنامه سی.ام.آر (CMR)

Convention Merchandise Road

راهنامه (سی.ام.آر) سندی است که در مسیر حمل با کامیون مورد استفاده قرار میگیرد و مخصوص حمل کننده می باشد. سند مزبور تحت مقررات و کنوانسیون بین المللی حمل و نقل جاده ای یا مقررات بین المللی حمل کالا از طریق جاده صادر می گردد و حدود مسئولیت متصدیان حمل جاده ای را مشخص می نماید.

شرکت ها و موسسات حمل و نقل بین المللی بر اساس کنوانسیون حمل و نقل بین المللی کالا از طریق جاده (سی.ام.آر) می توانند مسئولیت خود را در مقابل صاحبان کالا بیمه نمایند.

مانیفست (Manifest)

از نظر حمل و نقل کالا، مانیفست شامل صورت یا فهرست کامل و تفصیلی تمام بسته ها و کالاهای بارگیری شده در لنج ها، که ناخدا برای اطلاع از محموله های خود به همراه دارد. مانیفست از نظر مقام های گمرکی یک سند رسمی واجد اهمیت است که کنترل کالاها را تسهیل می کند. با این سند امکان ریکواری از متصدی حمل وجود ندارد و از نظر حقوقی دارای اعتبار خاصی نمی باشد.

مانیفست لیستی است از کالا و صاحبان کالا که در یک وسیله حمل بارگیری کرده اند و می تواند در هر وسیله ی حملی علاوه بر لنج نیز کاربرد داشته باشد.

پیش فاکتور (Proforma Invoice)

در شروع معامله فروشنده کالا در پاسخ به درخواست خریدار سندی برای وی ارسال می دارد که به آن فاکتور مقدماتی یا پیش فاکتور می گویند و مثل فاکتور حاوی بخشی از اطلاعات کالا از جمله نوع جنس، مقدار و تعداد کالا، قیمت و نوع بسته بندی می باشد.

فاکتور (Invoice)

سندی است که فروشنده برای خریداران و مشتریان خود تنظیم و صادر می کند و در آن نام و نشانی فروشنده، نام و نشانی خریدار، نوع جنس، مقدار و تعداد کالا، قیمت جزء و کل، نوع بسته بندی، کرایه حمل و بهای تمام شده کالا و ... قید می شود.

صورت بسته بندی (Packing List)

مدرکی است که تعداد صندوق، کارتن، پالت، و غیره را که کالا در آن جا داده می شود بیان می دارد و نیز وضعیت کالا را مشخص می کند. این مدرک در خصوص محاسبه خسارت خصوصاً بیمه نامه های دارای فرانشیز و یا در زمان کارشناسی مورد استفاده قرار می گیرد.

گواهی مبدا (Origin Certificate)

مدرکی است که در آن مبدا صدور کالا (یا محل تهیه و تولید و صدور کالا) و نام صادر کننده و وارد کننده کالا و مقصد آن قید می شود و از نظر مقام های گمرکی هر کشور ضروری است. گواهی مبدا باید به امضای مقام های صلاحیتدار اتاق بازرگانی کشور صادر کننده برسد.

پروانه الکترونیکی گمرک (Customs Exit/Entry Certificate)

سندی است که توسط گمرک صادر می گردد و طبق آن کالاها به کشور وارد و یا از کشور خارج می گردند و عوارض گمرکی طی آن محاسبه و دریافت میگردد. این سند نشان دهنده میزان کالای وارد شده و یا خارج شده از گمرک می باشد. لازم به ذکر است تمامی اطلاعات مربوط به کالا، اعم از شماره ثبت سفارش، نوع کالا، مقدار بسته ها، نوع بسته بندی، ارزش کالا، نرخ ارز و ... در آن قید می گردد.

قبض انبار گمرکی (Warehouse Receipt)

مدرکی است که متصدی انبار عمومی در گمرک جهت تحویل گرفتن و سپردن کالاها به انبار صادر می نماید. چنانچه هرگونه آسیب دیدگی، کسری و... در خصوص کالا مطرح باشد در آن قید می گردد. این مدرک بیانگر تاریخ و چگونگی کالای پذیرفته شده در انبار می باشد و قبل از ترخیص کالا از گمرک صادر می گردد.

صورت مجلس گمرکی یا بندری

چنانچه کالا در هنگام تخلیه از کشتی یا کامیون در محوطه بندر و یا گمرک، دارای آسیب دیدگی باشد، صورت مجلسی توسط اداره بندر و یا گمرک صادر می گردد که در آن میزان آسیب دیدگی کالا قید می گردد و این صورت مجلس توسط متصدی حمل و یا نماینده قانونی وی نیز امضاء می گردد.

گواهی کسر تخلیه (Short Landing Certificate) گواهی عدم تحویل (Non-Delivery Certificate)

گواهی کسر تخلیه و یا گواهی عدم تحویل زمانی توسط متصدی حمل و یا نماینده قانونی وی صادر می گردد که میزان کالای تخلیه شده از وسیله حمل (به لحاظ تعداد بسته ها) کمتر از تعداد اقلام بارنامه و یا مانیفست باشد.

اعتبار اسنادی (Letter of Credit-L/C)

اعتبار اسنادی تعهدی از بانک است که به خریدار و فروشنده داده می شود. تعهد می شود که میزان پرداختی خریدار به فروشنده بموقع و با مبلغ صحیح به دست فروشنده خواهد رسید. هرگاه که خریدار قادر به پرداخت مبلغ خرید نباشد، بانک موظف است باقیمانده یا تمام مبلغ خرید راپردازد. اعتبارات اسنادی اغلب در معاملات بین المللی به منظور اطمینان از دریافت مبالغ پرداختی مورد استفاده می باشد. بدلیل ماهیت معاملات بین المللی که شامل عواملی همچون مسافت و تفاوت قوانین کشورها و...، اعتبارات اسنادی یک جنبه بسیار مهم در تجارت بین المللی شده است. بانک همچنین به نیابت از خریدار که نگهدارنده اعتبارات اسنادی است تا زمان دریافت تائیدیه که کالاهای خریداری شده حمل شده اند وجه را پرداخت نخواهد کرد.

اعلامیه بانکی

سندی است که بوسیله بانک گشایش کننده اعتبار اسنادی برای گمرک و به منظور ترخیص کالا صادر می گردد و در آن کلیه اطلاعات مربوط به کالا و خریدار درج می گردد.

برگ جانشینی (Letter of Subrogation)

در زمان تسویه خسارت با بیمه گزار، فرم مذکور به بیمه گزار ارائه و توسط وی تکمیل و مهر و امضاء می گردد و در آن کلیه حقوق بیمه گزار در خصوص پیگیری خسارت از اشخاص ثالث و مقصر حادثه تا سقف خسارت پرداختی (خسارت وارده به کالای مورد بیمه) جهت پیگیری های قضایی به بیمه گر انتقال پیدا می کند.

ریکاوری (Recovery)

دریافت خسارت پرداخت شده به بیمه گزار از مقصر حادثه را ریکاوری می نامند.

بازیافت (Salvage)

آن بخش از مورد بیمه خسارت دیده که سالم باشد و یا این که قابلیت فروش و یا نقدینگی و یا قابل استفاده مجدد باشد را بازیافت می گویند.